

12.6.2023

ÁLLÁSFOGLALÁSI INDÍTVÁNY

benyújtva a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseleje nyilatkozatát követően

az eljárási szabályzat 132. cikkének (2) bekezdése alapján

a nicaraguai helyzetről
(2023/2743(RSP))

Tilly Metz, Saskia Bricmont, Hannah Neumann, Viola von Cramon-Taubadel, Malte Gallée, Jordi Solé, Bronis Ropé, Francisco Guerreiro, Ignazio Corrao, Nicolae Ștefănuță
a Verts/ALE képviselőcsoport nevében

B9-0273/2023

**Az Európai Parlament állásfoglalása a nicaraguai helyzetről
(2023/2743(RSP))**

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Nicaraguáról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen „Az igazságszolgáltatás eszközként való használata Nicaraguában” című, 2022. június 9-i¹ és a Nicaraguáról, különösen Rolando Álvarez püspök letartóztatásáról szóló, 2022. szeptember 15-i² állásfoglalására,
- tekintettel az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) szóvivőjének a politikai ellenfelek nicaraguai állampolgárságtól való megfosztásáról szóló, 2023. február 16-i nyilatkozatára,
- tekintettel az EKSZ szóvivőjének a nicaraguai rádióállomások bezárásáról és a civil társadalmi szervezetek leállításáról szóló, 2022. augusztus 4-i nyilatkozatára,
- tekintettel a nicaraguai súlyos emberi jogi jogsértések és visszaélések elleni korlátozó intézkedésekről szóló tanácsi rendeletekre és határozatokra,
- tekintettel az Emberi Jogi Szakértői Csoport Nicaraguáról szóló 2023. március 2-i jelentésére,
- tekintettel az Emberi Jogok Amerikaközi Bizottsága 2022. évi éves jelentésének Nicaraguáról szóló IV.B. fejezetére,
- tekintettel az Egyesült Államok pénzügyminisztériumának az emberi jogok megsértésében érintett három nicaraguai igazságügyi tisztviselő szankcionálásáról szóló, 2023. április 19-i sajtóközleményére,
- tekintettel az Emberi Jogok Amerikaközi Bizottságának a nicaraguai római katolikus egyház tagjainak elnyomásáról és letartóztatásáról szóló, 2022. augusztus 19-i sajtóközleményére,
- tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára, az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára és az ENSZ fogvatartottakkal való bánásmódra vonatkozó minimumszabályaira (Nelson Mandela-szabályok),
- tekintettel az Emberi Jogok Amerikai Egyezményére (San José-i paktum),
- tekintettel az egyrészt az Európai Unió és tagállamai, másrészt Közép-Amerika közötti társulás létrehozásáról szóló megállapodásra (EU–Közép-Amerika társulási megállapodás)³,

¹ HL C 493., 2022.12.27., 100. o.

² HL C 125., 2023.4.5., 76. o.

³ HL L 346., 2012.12.15., 3. o.

- tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának 2023 márciusában benyújtott jelentésében az ENSZ Nicaraguai Emberi Jogi Szakértői Csoportja arra a következtetésre jutott, hogy az Ortega-Murillo-rezsim széles körű és szisztematikus, politikai indíttatású emberi jogi jogsértéseket követ el a polgári lakossággal szemben, amelyek emberiség elleni bűncselekménynek minősülnek, és felszólította a nemzetközi közösséget, hogy szabjon ki szankciókat az érintett intézményekkel és személyekkel szemben;
- B. mivel a 2018 áprilisa óta elkövetett emberi jogi jogsértések és visszaélések nem elszigetelt jelenségek, hanem a hatalmi ágak szétválasztásának és a demokratikus garanciáknak a felszámolására, valamint a hatalomnak a Nicaraguai Köztársaság elnökének és alelnökének kezében való teljes koncentrálására irányuló dinamikus folyamat eredményei;
- C. mivel 2023. február 9-én az Ortega-Murillo-rezsim 222 politikai foglyot bocsátott szabadon, és kitoloncolta őket az Egyesült Államokba, „árulóknak” minősítve őket, megfosztva őket állampolgárságuktól, legtöbbjüket hontalanná téve és elkobozva vagyonukat; mivel további 94 személyt megfosztottak állampolgárságától, és „árulóknak” és „az igazságszolgáltatás elől menekülőknak” nyilvánították őket;
- D. mivel február 10-én Matagalpa püspökét, Rolando José Álvarez Lagost, miután a többi 222 politikai fogollyal együtt megtagadta, hogy elhagyja Nicaraguát, a Managuában tartott bírósági tárgyaláson jogszerű eljárás nélkül több mint 26 év börtönbüntetésre ítélték; mivel a managuai fellebbviteli bíróság egyik bírója azt is bejelentette, hogy Álvarez püspököt pénzbírsággal sújtják és megfosztják nicaraguai állampolgárságától;
- E. mivel április 19-én az Egyesült Államok pénzügyminisztériumának külföldi vagyon ellenőrzésével foglalkozó hivatala megnevezett három nicaraguai igazságügyi tisztviselőt, akik részt vettek a Daniel Ortega nicaraguai elnök rezsimje által elkövetett emberi jogi visszaélésekben és a rezsim ellen tiltakozó nicaraguai állampolgárok fokozott elnyomásában; mivel a három megnevezett személy a managuai körzeti fellebbviteli bíróság, a managuai másodfokú körzeti bíróság és a managuai elsőfokú büntetőbíróság bírái vagy elnökei; mivel ezek a bíróságok megerősítették a több mint 300 nicaraguai állampolgár állampolgárságát visszavonó határozatokat;
- F. mivel az elmúlt években a nicaraguai rezsim egyre elnyomóbb szabályozási keretet fogadott el; mivel az emberi, polgári és politikai jogok folyamatos romlása az emberijog-védőket, újságírókat és a nicaraguai rezsimmel szemben ellenvéleményt megfogalmazó más személyeket célzó szisztematikus üldöztetés, kriminalizálás, zaklatás, rendőrségi üldözés és általános elnyomás közepette történik;
- G. mivel fokozódtak a véleménynyilvánítás, a lelkiismereti és a vallásszabadság elleni támadások, és az ügyészség több újságíró, emberi jogi aktivistát és vallási vezetőt fenyegetett meg, ami miatt sokan közülük arra kényszerültek, hogy nemzetközi védelmet keresve elhagyják Nicaraguát;
- H. mivel 2018 áprilisa óta a nicaraguai rezsim több mint 3300 nonprofit szervezetet és alapítványt – köztük női szervezeteket és a katolikus egyházzal kapcsolódó szervezeteket – zárt be, továbbá több egyetem jogi státuszát visszavonta a másként

gondolkodó diákok elhallgattatása érdekében;

- I. mivel 2022-ben a politikai, társadalmi, emberi jogi és gazdasági válságok következtében nőtt a nicaraguaiak más országokba irányuló migrációja; mivel 2018 óta több mint 192 000 nicaraguai menekült Costa Ricába menedékkérőként vagy menekültként; mivel ez a tendencia alááshatja Costa Rica menekültügyi rendszerét és túlterhelheti az országban működő támogató hálózatokat;
 - J. mivel a demokrácia és a jogállamiság fejlődése és megszilárdulása, valamint az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartása az EU külső politikáinak szerves részét képezi, amit az Európai Unió és Közép-Amerika között 2012-ben kötött társulási megállapodás is magában foglal;
1. elítéli a nicaraguai ellenzék tagjaival, a diákokkal, civil társadalmi szervezetekkel és vallási vezetőkkel szemben alkalmazott szisztematikus elnyomást és önkényes fogva tartást;
 2. hangsúlyozza, hogy a nicaraguai igazságszolgáltatási rendszer nem független a végrehajtó hatalomtól; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a büntetőjogot a valódi vagy vélt ellenfelek üldözésére, a kritikák vagy az ellenzék elnyomására, valamint a polgári és politikai jogok – például a véleménynyilvánítás, a lelkiismereti és a vallásszabadság – gyakorlásának, valamint az emberi jogok védelmének és előmozdításának kriminalizálására használják;
 3. elítéli, hogy legalább 317 személyt önkényesen megfosztottak nicaraguai állampolgárságuktól; sürgeti a nicaraguai rezsimet, hogy biztosítsa az állampolgársághoz fűződő joghoz való teljes körű hozzáférést és annak gyakorlását, valamint hozzon intézkedéseket a hontalanság megelőzésére és felszámolására; sürgeti a nicaraguai rezsimet, hogy garantálja a családegyesítést azáltal, hogy megkönnyíti az alapvető hivatalos dokumentumok kiadását és érvényesítését annak érdekében, hogy a jogsértések által érintett személyek gyakorolhassák állampolgári jogaikat; sürgeti a nicaraguai rezsimet, hogy zárja le a börtönből szabadon bocsátott és hivataluk gyakorlásától eltiltott személyekkel szembeni bírósági eljárásokat, törölje bűnügyi nyilvántartásukat és hagyjon fel a családjuk üldözésével;
 4. felszólít a szabadságától önkényesen megfosztott valamennyi személy azonnali szabadon bocsátására; felszólítja a nicaraguai rezsimet, hogy haladéktalanul hagyjon fel a politikai indíttatású üldözésekkel, beleértve a bűncselekménnyé nyilvánítást és az önkényes fogva tartást, az állampolgárságtól való önkényes megfosztást és a kényszerdeportálást;
 5. felszólít a 2018 óta elfogadott korlátozó törvények hatályon kívül helyezésére, amelyek indokolatlanul beavatkoznak a polgári és demokratikus térbe; felszólítja a nicaraguai rezsimet különösen arra, hogy helyezze hatályon kívül az alkalmazandó nemzetközi és amerikai normákat sértő közelmúltbeli jogszabályi változtatásokat, biztosítson átfogó jóvátételt és jogorvoslatot, és vezessen be az ismétlődés elkerülésére vonatkozó biztosítékokat;
 6. aggodalmát fejezi ki a fennmaradó 47 politikai fogoly élete, valamint testi és lelki épsége miatt, különös tekintettel azokra, akik a fogva tartás során olyan bántalmazó

bánásmódot szenvednek el, amely már kínzásnak minősülhet; mély aggodalmát fejezi ki azon női fogvatartottak helyzete miatt, akik nemi hovatarozásuk miatt további agresszióknak vannak kitéve; hangsúlyozza, hogy egyre gyakoribb a megfélemlítés és az agresszió, valamint a fogvatartottak családjával szembeni rossz bánásmód, különösen a látogatási időben; emlékeztet arra, hogy Nicaraguának meg kell felelnie a fogvatartottakkal való bánásmódra vonatkozó ENSZ-minimumszabályoknak;

7. elítéli a civil társadalmi tér és az eltérő vélemények megnyilvánulásainak növekvő jogszabályi korlátozását Nicaraguában, amelyre az országban tapasztalható fokozódó polarizáció, valamint a megfélemlítés és fenyegetés légkörének tágabb összefüggésében kerül sor; elítéli a polgári és politikai jogok súlyos megsértésének mintázatát, különösen az ellenzéki pártokkal, újságírókkal és más médiamunkásokkal, diákokkal, öslakos népekkel, emberijog-védőkkel és vallási vezetőkkel szembeni megfélemlítés, megbélyegzés, fenyegetések, vagyonekbozás és önkényes letartóztatások aggasztó terjedését;
8. felszólítja a nicaraguai rezsimet, hogy garantálja a Nicaraguában maradó emberijog-védők, többek között Vilma Nuñez de Escorcía életét és sérthetlenségét;
9. kiemeli a civil társadalom, az emberijog-védők, az újságírók és a vallási vezetők Nicaraguában játszott kulcsszerepét; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy nyújtsanak támogatást az országban elkövetett emberi jogi jogsértések és önkényes fogva tartások valamennyi áldozatának, és tegyenek lépéseket és hajtsanak végre programokat a száműzetésben élő személyek, köztük az állampolgárságuktól megfosztott, jelenleg hontalan személyek biztonsági helyzetének javítására;
10. felszólítja a nicaraguai rezsimet, hogy hagyjon fel a nemzetközi közösségtől való elszigeteltség politikájával, és sürgősen tegye lehetővé a nemzetközi szervezetek – többek között az Emberi Jogok Amerikaközi Bizottsága és az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának Hivatala – visszatérését az országba az emberi jogi helyzet nyomon követése érdekében;
11. felhívja a nicaraguai rezsimet, hogy hajtsa végre az ENSZ Nicaraguai Emberi Jogi Szakértői Csoportja jelentésében szereplő, valamint az ENSZ emberi jogi főbiztosá által kiadott ajánlásokat; felhívja a nicaraguai intézményeket, hogy számolják fel a büntetlenséget az emberi jogok súlyos megsértése és az emberi jogi visszaélések terén, és biztosítsák az áldozatok számára az igazságszolgáltatáshoz és a teljes jóvátételhez való hozzáférést;
12. felszólítja a nicaraguai rezsimet, hogy kezdeményezzen inkluzív nemzeti párbeszédet a politikai, szociális és emberi jogi válság békés és demokratikus megoldásának biztosítása érdekében; felszólítja a nicaraguai hatóságokat, hogy hajtsanak végre jogalkotási és közpolitikai intézkedéseket a demokratikus elvek biztosításának és a végrehajtó, törvényhozó, választói és igazságszolgáltatási ágak szétválasztásának garantálása érdekében;
13. felszólítja az EU-t, hogy sürgősen vonja felelősségre a nicaraguai rezsimet, különösen annak bírúit az országban tapasztalható elnyomásért, valamint az ellenzéki személyiségek, hozzátartozóik, más bírúlok és társadalmi vezetők ellen indított bírúági eljárásokért; felszólítja a Tanácsot, hogy haladéktalanul kezdje meg az EU által

szankcionált személyek listájának frissítésére irányuló eljárást;

14. felszólítja az EU-t, hogy külső fellépései és párbeszéd révén kezelje továbbra is prioritásként a demokrácia, a jogállamiság, az egyenlőség és a média szabadságának előmozdítását, és működjön együtt a nemzetközi közösséggel a párbeszéd, a demokrácia és az emberi jogok Nicaraguában való védelme érdekében;
15. támogatja az EU nicaraguai és Costa Rica-i küldöttségeinek arra irányuló erőfeszítéseit, hogy szoroson figyelemmel kísérik a Nicaraguában zajló fejleményeket, többek között azáltal, hogy nyomon követik a pereket és felkeresik a bebörtönzött vagy házi őrizetben tartott ellenzéki vezetőket és a kormány bírálóit;
16. felszólítja a Bizottságot, az EKSZ-t és a tagállamokat, hogy növeljék a nicaraguai ellenzék még az országban tartózkodó, valamint jelenleg száműzetésben élő tagjainak támogatását;
17. felhívja a Bizottságot, az EKSZ-t és a tagállamokat, hogy a régió stabilitásának fenntartása érdekében növeljék a nicaraguai rezsim elől menekülő jelentős számú migránst fogadó országoknak, különösen a Cost Ricának nyújtott támogatást;
18. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy együttműködési segítségnyújtása keretében fokozza a civil társadalomnak, különösen az emberijog-védőknek nyújtott támogatását, és hogy semmilyen módon ne járuljon hozzá a nicaraguai hatóságok jelenlegi elnyomó politikáihoz;
19. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint az Amerikai Államok Szervezete főtitkárának, az Euro–Latin-amerikai Parlamenti Közgyűlésnek, a Közép-amerikai Parlamentnek és a Nicaraguai Köztársaság kormányának és parlamentjének.